

Krigsoversikt.

Den offensive og optimistiske ånd som hersker i alle allierte land, er et uttrykk for at man holder på å passere krigens definitive vendepunkt. Man kan med ro se tilbake på de to foregående års juni-måneder, da man i spenning og angst ventet på tyskernes neste framstøt. Dengang var det englands og Amerikas større produksjonskapasitet og tilgang på råstoffer som var grunnlaget for troen på endelig seir, idag er det selve styrkeforholdet på slagmarken mellom de krigførende parter. Ennå må vi være forberedt på lokal tysk framgang, men ingen framgang som kan avgjøre krigen til aksentenes fordel. Alt de kan gjøre, er å skaffe seg de best mulige defensive posisjoner til den avgjørende offensiv setter inn fra de alliertes side. -

For tyskerne vil det bli en vanskelig overgang fra deres seiersparader til den vanskeligste av alle krigskunster: den defensive. Ingenting stimulerer soldatene mere enn seier over en motstander, om han bare i navnet er jevnbyrdig. På den annen side er ingenting mer deprimerende enn tap og hårde "forsvars"kamper som ikke vil ta noen ende, mot en motstander som for lengst skulde vært knekket, eller hvis evneløshet og svakhet er blitt for ånånet i snart tre år. Den tyske propaganda vil få like vanskelige oppgaver som die Wehrmacht i tiden framover.

Det er en påtagelig forskjell i tysk propaganda nå og dengang krigen stadig var brakt til en lykkelig avslutning på minimum av tid. Etter seieren på Kertsj understreket de tyske aviser igjen og igjen at operasjonene hadde vist at den tyske soldat heller ville kjempe enn å bli utlevert til "alle splittelsens og hatets redsler". Og i sin tale for kort tid siden overbeviste Goring det krigstrette og nedbombede tyske folk ~~at~~ med følgende tirade: "Det er utenkelig at Forsynet skulde ha latt Hitler bringe den tyske nasjon så høyt bare for å styrte den i avgrunnen" - Mer enn noensinde trenger de tyske folk seiersmeldinger, og en tysk seier idag behøver ikke å ha noe med hendingene på slagmarken å gjøre.

Men samtidig som det blir klarere at Tyskland er ute av stand til å vinne krigen, skjerpes terroren - i Tyskland selv og i de okuperte land. Daglig skjer det henrettelser i Tyskland, for det meste dreier det seg om rene bagateller, - tyveri eller småforseelser mot rasjoneringsbestemmelsene. For kort tid siden ble det henrettet 14 personer i Mannheim. Slikt skal imidlertid ikke forlede oss til noen kortsiktig optimisme om et snarlig sammenbrudd i Tyskland. I Tsjekkoslovakiet har tyskerne hittil henrettet 132 gisler, hvorav mange kvinner, fordi de ikke kan finne gjerningsmannen for attentatet mot stedfortredende riksprotektor Heydrich, mannen som laget unntagelsestilstanden i Norge, og som kort før attentatet fikk dømt til døden og skutt 72 hollendere.

Østfronten.

Det voldsomme slag som har rast ved Charkow, må sees i sammenheng med den tyske fremmarsj på Kertsj og den noesenerne offensiv i Libya. Det har tydelig vært tyskernes hensikt å flytte krigens tyngdepunkt til avsnitt hvor det var muligheter for å samordne de tyske og japanske operasjoner, og hvor det på samme tid fantes olje. Oljen i Kaukasus vilde kunde redde dem ut av en stadig stigende fare, samtidig som russernes krigsinnsats ville bli sterkt redusert. Et framstøt mot Kaukasus bare over streket ved Kertsj ville være livsfarlig, da hele flanken mot Rostow ville være udekket. Samtidig med framstøtet mot streket, skulde v. Bocks armeer rykke vestover mot Rostow. Han ble imidlertid overrasket av Timosjenko, som kom ham i forkjøpet med sin offensiv. At russerne her har gjort et betydelig kupp, er temmelig sikkert, og de tyske seiersmeldinger herfra er det grunn til å ta rolig. Selv for tyskerne vil det være mystisk at en så knusende seier ikke øyeblikkelig forfølges, og ikke har betydd noen angitt landevinning. Den tyske major Otto Mossdorf innrømmer i en artikkel at det ser ut til at russerne har spart størsteparten av sine kjernetropper helt til nå. - Langt mer til- litvekkende enn de tyske oppgavene er de russiske. Russerne oppgir tysker- nes tap til 90.000 mann og sine egne tap til 75.000 mann, og et noenslunde tilsvarende forhold i tap av tanks, fly og kanoner. Slaget har vært voldsomt med store tap på begge sider, og det har tatt savitt på begge krefter

at kampene er stilnet av. Dermed har russerne kanskje for lengere tid nøytralisert den tyske seier på Kertsj og fjernet faren for Kaukasus i sommer, selv om et senere tysk framstøt skulde bringe dem et stykke østover. I de siste dagene har det vært rolig på østfronten, men det meldes om nye tyske konsentrasjoner i Smolensk-området.

Middelhavet.

Den tyske offensiven i Libya som begynte 20. mai kom ikke som noen overraskelse på engelskmennene. Hittil har slaget vesentlig pågått i et ca. 100 km. bredt ingenmannsland mellom de alliertes linjer, som går rett sydover like vest for El Gazala, og de tysk-italienske linjer. Aksemaktens angrep ikke i to retninger. Ett angrep var rettet direkte mot To ruka, det ble slått tilbake, det annet hovedangrep var rettet mot de alliertes flanker med Bir Hakeim, ca. 100 km. sydvest for Tobruk, som centrum. Dette område holdes for en stor del av friske franske styrker. Det lyktes tyskerne å slå to bresjer i de alliertes minefelt, og de kjempet forbitret for å holde disse oppe. På engelsk hold betegner man situasjonen for tilfredstillende hittil, og det har lyktes de friske franske styrker å frigjøre 800 lagrer som tyskerne hadde tatt. Men en regner med fortsatte kamper. - Så meget kan en slå fast at den tysk-italienske plan om en blitzmanøvre har slått feil.

Det skyldes i første rekke at det er engelskmennene som har tatt herredømmet i luften. Det er sikkert første gang de i en trefning med motstanderen har hatt denne fordel. Og det vil muligens på et senere tidspunkt bli en katastrofe for tyskerne i Libya som har lange og utsatte tilførselslinjer.

Betydelige mengder tyske tanks er satt ut av funksjon, og forbindelseslinjene herjes av R.A.F. Om tyskernes frammarsj i den fase slaget nå er inne i skulde føre dem til den egyptiske grensen, er tyskernes mål å nå Suez neppe oppnåelig. Denne gang har sikkert Rommel undervurdert sin motstander og operasjonen er allerede meget forsinket. På Rommels nestkommanderende som er tatt tilfange, fant en planer som gikk ut på at Tobruk skulde tas etter 4 dager. Og de store tyske styrker av fallskjermtropper som er stasjonert på Kreta, må vente på at Rommels styrker skal nå nærmere avtalte posisjoner før de settes inn. Hvis ikke tyskerne i løpet av kort tid har nådd punkter som er strategisk lettere å holde enn de de har idag, kan de bli tvunget tilbake fra Cyrenaika kanskje for siste gang. -

De fornyede krav fra Italias side på Korsika, Nizza og Tunis må sees i sammenheng med felttoget i Libya. Det er utvilsomt Tunis som i øyeblikket er det viktigste for aksemaktene, og det er sannsynlig at de tenker seg en ordning som går ut på at kravene i siste omgang skal reduseres til at Italia, d.v.s. Tyskland, skal renonsere på Korsika og Nizza mot at Frankrike overlater Tunis. Laval skal da kunne peke på at han har unngått at hele Middelhavssonen gikk tapt for Frankrike. Skulde en slik manøvre lykkes ville Tyskland komme i besiddelse av en meget viktig strategisk basis i Middelhavet. Men det er liten grunn til å frykte en slik utvikling, slik som situasjonen idag ligger an. Særlig er det viktig for Laval å bevare et noenlunde godt forhold til U.S.A.

Vestfronten.

Engelskmennene har demonstrert sin overlegenhet i luften ved to kjempangrep mot mål i Tyskland, angrep som stiller alt hva man hittil har sett av bombardement i skyggen. I angrepet mot Köln deltok 1250 maskiner, det dobbelte av den styrke tyskerne brukte i sine kraftigste angrep mot England. Denne styrker bar med seg en bombelast på 3000 tonn, det firedobbelte av den bombelast som noen gang ble sloppet ned over London. I angrepet mot Essen, der Kruppverkene ligger, ble det satt inn 1036 fly, hvorav 1001 kom tilbake. I begge angrep var tapsprosenten overraskende liten, mellom 3 og 4 prosent. Statsminister Churchill uttalte at en ny fase i luftkrigen er innledet: hver by, hver havn og hver flyplass av betydning skal få merke det britiske og amerikanske flyvåpens kraft. Men man måtte ikke vente, uttalte han, at hvert eneste britisk angrep heretter skal foretas med et 4-sifret antall fly. Flyvåpnet vilde angripe med den styrke og til den tid det selv fant passende. - Den tyske propaganda kaller disse angrep, dels terrorangrep, dels forstyrrelsesflyvning, men det forteller litt av virkningen av dem at Göring nettopp har utstedt et dekret hvorefter alt luftvern kommer til å sortere direkte under Himmler.

Det fjerne østen.

Det japanske angrep på Kina foregår i øyeblikket vesentlig i tre områder: i provinsen Cheking og Frekien i Øst-Kina, der kampene pågår henholdvis om hovedstaden Kincheva og ved elven Arin innfor Formosa der japanerne har gjort landgang, og i Syvest-Kina, særlig i provinsen Sunnan. Dessuten pågår det en konsentrasjon av japanske tropper i sentral-Kina, ved Hailkon. På Kinesisk hold reknar en med at hovedslaget kommer til å stå i Sunnan-provinsen. Kineserne yter seig motstand mot en teknisk overlegen fiende, og deres første oppgave er ikke å stenge japanerne, men hindre dem i å nå sentrale punkter før hjelpen fra de allierte kan bli stor nok til at de kan kaste japanerne ut igjen. Hjelpen fra de allierte går nå etter at Burma-veien ble stengt, dels over Assam-veien fra India, dels pr. Fly. - Ellers er krigen i østen preget av stadige allierte flyangrep mot japansk-okkupert område.

VVV

Frankrike.

Frankrike kjemper med alle de vanskeligheter vi selv har: Det er under tyskernes åk, det har sin Quisling, den forhatte Laval og hans forræderregjering, og det er utplyndret til margin, så det rike og overdedige frukt bare land, hvor det var brød og vin til alle, nå mangler det allier nødtørstigste. Men til alt dette kommer en rekke problemer som er spesielle for Frankrike: 1) Landet er delt i 2, den av tyskerne okkuperte sonen med Paris som sentrum, og den ikke-okkuperte sonen med Vichy som sentrum. Alliere de dette skaper forvirring. 2) Frankrike har kolonier som ikke bare er overordentlig verdifulle både som forsyningskilder og som militære baser, men også meget fristende for begge de krigførende parter. Det samme er tilfelle med den franske flåten, som tyskerne ved våpenstilstanden forpliktet seg til ikke å benytte, men som stadig er i forgrunnen i strategiske diskusjoner. 3) Og sist men ikke minst: I Frankrike er det bare - som her - ett glødende, anti-tysk parti som bekjemper ethvert samarbeid med fienden og ~~er~~ ett NB-parti som er tyskernes betalte håndtlengere. Franskmenningene er splittet også i sitt hat. Tyskland er nok fiende nr. 1, men rasemot Italia som dolket dem i ryggen da de var slått i juni 1940 og som nå begynner å røre på seg igjen med sine krav, og franskmenningenes gamle egg mot England (hvor Darlan fører an) gjør at hatet smuldrer op - det blir ikke effektivt og ubeseirende som her.

Det er vanskelig å bedømme frankrikes stilling idag, men at det ved der krøtiske forhold innad som utad er sikkert. For å få slutt på dette og på den 86-årige Petains kompromiss- og forhalingspolitikk innsatte tyskerne for snart 2 måneder siden Laval som regjeringschef, og trodde dermed at saken skulde avklare seg. Men det motsatte ble tilfellet. U.S.A. har aldri hatt tillit til Laval, og hans uttalelser da han kom til makten: "Ingen trussel skal hindre meg i å søke forsoning med Tyskland" var ikke egnet til å berolige dem. Under henvisning til denne uttalelse sendte den amerikanske regjering en note til Frankrike, hvori den stilte meget vidtgående krav om kontroll av Martinique-øya (en av de franske Antiller). "Hvis betingelsene ikke oppfylles", heter det her, "vil U.S.A. ikke lenger garantere at besiddelsene forblir under fransk suverenitet." Laval er nå i kattspine. Det har alltid bestått venskapelige forbindelser mellom Frankrike og U.S.A. og Laval vilde meget nødig være den som brøt dem. (En annen faktor måtte også tas i betraktning: Det gjelder for Frankrike ikke å legge seg ut med Amerika, men sørge for å ha det i ryggen, når freden kommer og gjenoppbyggingen skal begynne.) Lavals svar var derfor meget forsiktig. Had avviste stort sett de amerikanske krav, men tilføyet at "den franske regjering ønsker ingen omstendighet vil avta ansvaret for en handling som kunde øve skadelig innflytelse på forholdet mellom det franske og amerikanske folk." Laval tyr altså i sin nød til kompromiss-politikken. Men det var sikkert ikke tyskernes mening med ham, da de innsatte ham som regjeringschef. De ble det proklamert i tyske aviser med store overskrifter: "Frankrikes ubesluttomhet er endt". Laval skulde rense op - handlingens time er inne. Og nå er forholdet mer broket og uavklart enn kanskje noengang tidligere.

For det er som nevnt ikke bare Tyskland og Amerika. Laval har a barse med flere hendelser i det siste - Italienske tropperevyer ved den franske grense, den franske arbeidsminister La Garcelinas reise til Mussolini og offisielle uttalelser i italienske aviser om at "franske hegemoni-bestrebelsor i Middelhavet nå må uteleukkes" - tyder på at italienerne vil nytte høve og fiske i rørt vann, d.v.s. at de allerede før fredslutningen vil sikre seg de 3 besiddelser de alltid har vært ute etter: Korsika, Nizza og Tunis. Særlig er kravet om Tunis i forgrunnen - og det sikkert etter tilskyndelse av tyskerne. Tunis har en av verdens best beskyttede havner, Biserta, som bare ligger 200 km. fra Sicilia. Hvis italienerne hadde herredømmet over Tunis vilde det praktisk talt kunde stoppe al adgang til det østlige Middelhav vestenfra, transportene til fronten i Nord-Afrika vilde kunde foregå med betydelig mindre rissiko enn nå, og samarbeidet med Rommel i Cyrenaika vilde styrkes overordentlig.

De franske problemer er mangeartede og alvorlige. Innad gjærer det - i Paris er det studenterdemonstrasjoner og blodige gatekamper - og utad kan en ubetydelighet bevirke eksplosjon med uoverskuelige følger. Men hva som end hender - og det kanskje snarere enn vi tror - så vet vi at Frankrike har redet av stormer før i sin historie. Og mottoet under skipet i Paris våpen: "Det omtumles av bølger, men synker ikke", vil enna engang vise seg å holde stikk.

vVv

Holland.

Frå alle de tyske okkuperte land kommer det meldinger om massehenrettelser. Men de uhyggelige lidelser som de hartagne folk er utsatt for synes ikke på noen måte å ha brutt deres motstands kraft eller deres forvisning om at deres kamp for rett og frihet skal komme til å seire. Nå sist kom det melding om at Dronning Wilhelminas Land hadde 72 hollandske patrioter blitt henrettet av tyskerne. Navnene på de henrettede er av uajentat grunn ikke offentleggjort, men etter forlydende tilhører de fleste av dem Hollands fornemste familier. Av interesse er at okkupasjonsmaktens offisielle organ "Deutsche Zeitung in den Niederlanden" dennegang gjør noe forsøk på å rubricere de henrettede som "jøder og kommunister", en karakteristik som nazistene i regelen alltid anvender på patrioter i de okkuperte land. Men medgir isteden dennegang, at det har vært tale om offiserer og reserveoffiserer i den kongelige hollandske arme og nærstående intellektuelle". Bare syv av de henrettede sies å være jøder.

Av de offisielle tyske meddelelser om massehenrettelsene fremgar det ikke klart om det har vært tale om såkaldte represalier i tradisjonelle nazistiske meninger, men det forekommer en som en vil gjøre gjellende at de 72 patriotene har brutt sitt æreord som frigivne krigsfanger og inlatt seg på konspirasjoner mot okkupasjonsmakten og, tro mot sin ed mot sin dronning fortsatt sin kamp for fedrelandets befrivelse. Det er av interesse å legge merke til at tyskerne nu medgir at den fiendtlige holdningen blandt befolkningen i Holland tiltok allerede sommeren 1940. Denne innstilling gir seg bl.a. uttrykk i at tyske soldater overfallas og at dødsdommer og andre strenge straffer ikke medfører noen endringer i så henseende. "Den tyske tålmodighet har imidlertid sin grense", heter det, og Hitler har selv gitt ordre om at man med "hensynsløs hårdhet" skal gripe inn mot alle "opløsning forsøk". Enhver, heter det videre, som deltar i eller forbereder fiendtlige aksjoner eller som forsøker å flykte til utlandet vil bli skutt.

Det ser imidlertid ikke ut som om hollenderne skal "besinne seg". Tvertimot. Avskyen mot Musserts quislinger og mot den nazistiske nyordningen synes bare å tilte og hollenderne er som aldrig før blitt sveiset sammen i den felles kamp mot overfallsmannen. I disse dager, to år etter sin korte men tapre forsvarskamp mot overmakten har alle hollendere det levende symbol, Dronning Wilhelmina" i sin frihetskamp og for kontinuiteten i Hollands ærefulle historie. De seneste massehenrettelser vil bare komme til ytterligere og skjærpe motstanden mot overfallsmannen.

Sverigenytt.

Om lærernes kamp for Norges frihet og selvstendighet skriver Gøteborgsposten: "De lokkes, de trues, de ydmyges, de straffes, men enda står de oppreist. Som barnas lærere har de arbeidet for Norges fremtid, og tanken på Norges fremtid gir dem kraft til å utstå alt. Denne kraft gjør dem til martyrer og ledere. Kreaturvogner ruller mot Nord-Norge. De er fylt med norske lærere som skal utføre straffarbeid i de mest ugjestmilde deler av landet. - - - At kuvogner velges skyldes vel ønsket om å ydmyge. Hvor kortsynt. Når en gammel lærer støbles inn i kuvognen på vei til straffarbeid i Nord-Norge, kanskje for å gi sitt liv for fremtidens Norge, da forvandles kreaturvognen til en æresbolig, dit alle norske tanker går. - - -"

Da Gestapo 30. april myrdet de 18 norske gutter skrev Idrottsbaldet 2/5: "Med hvilke følelser svenske idrettsmenn leser om denne nedslaktingen av uskyldige norske brødre, sier seg selv - Nedslakting av uskyldige gjidsler har i århundrer vært betraktet som utillatelig selv under krig, - Det er en spesialitet fra de siste årene og blandt europeiske makter - for den ene siden.

Ni britiske flyvere fra 3 fly nedskutt over Trøndelag er kommet fram til Sverige etter en eventyrlig flukt over Jämtlandsfjellene..

Svenske studenters tillitsmenn ved Upsala, Lund og Stockholms universiteter har enstemmig vedtatt en resolusjon i anledning av siste måneds hendelser i Norge. Sterkere en noensinde følger de svenske studenter samhørigheten med studenterkameratene og den åndelige kulturs lærere i Norden og fremholder som sin mening at en nødvendig forutsetning for all kultur og rettssorden er åndelig frihet og en av politiske hensyn ubundet personlig rettssikkerhet. Med uro og harme ser de svenske studenter hvordan det herskende regime i Norge som savner tilslutning av den overveldende del av det norske folk, skritt for skritt ødelegger de grunnværdigr som har gjort nordens folk til kulturnasjoner. Særlig fordømmer studentene den oppløsning av kulturlivet som ytrer seg med meningsundertrykkelse og skånselsløse overgrep mot kirke, skole og universitet. Et politisk system som prissgir den åndelige kulturs representanter til uhørt vilkårlighet og brutalitet, er ikke stand til å skape en fremtid for sitt land. Studentene betrakter det mot og den fedrelandskjærlighet som Norges prester, lærere og akademikere i disse dager gir bevis på som et forbillede.

vVv

Lærerne har overalt i landet fått utbetalt sine lønninger for mai måned uten fratrukk av kontingent til Sambandet. Iføld kontingenten var fratrukket vilde lærerne ikke havet lønn. - Undervisningen går sin jevne gang overalt hvor den stedlige NS kommissar i Sambandet ikke har vært for nidkjær og gått strengt frem med hensyn til innmelding i Sambandet. Der er skolene stadig lukket og nye arrestasjoner foretatt - f.eks. ved St. Bekk skole.

vVv

Arrestasjoner.

Massearrestasjoner av unge gutter fra 14 til 20 år ble foretatt i Oslo og omegn siste uke. De er beskyldt for å ha hatt med utgivelse og ombringelse av avisen Halvotte å gjøre. Chefen for Røde Kors Hjelpkorps Dr. Sten Floelilius ble også satt fast forrige uke. Likeledes høyesterettsdommer Bonnevius 17-årige sønn, hans datter, og svigersønn (dersitter nå hele familien undtagen fruen) arrestert.

vVv

kjøre i trekk omkring 15 timer i Østfold. Hvert veikryss, hver bro ble inspisert. Overalt var det mine-anordninger, som alle lot til å være i den skjønneste orden.

VVv

Rasjonell tysk barneproduksjon.

En pike som fikk barn med en tysker, fikk beskjed om - at barnet var en gutt - å innlevere det på et samle-kontor i Oslo og reise hjem igjen. Ferdig med det. - I denne forbindelse er det verd å peke på hva de tyske aviser skriver i anledning en statistikk over barnefødsler: "Tysklands fødselstall er for lite til å klare tyske fremtidsoppgaver. Avisen fremhever det uheldige i at mange millioner soldater er bundet av krigstjeneste langt fra hjemmet og ikke har kunnet få permisjon på ett år, eller til og med halvannet år, i en tid da Tyskland mer enn noensinne trenger barn. De tyske myndigheter er nå imidlertid operasjonsom på forholdene (måtte de norske jentene også være det) og vil ta seg av saken. På hvilken måte? Vil det bli kollektiv tvangsutskrivning til "Germansk Mann-tjeneste"?"

VVv

Bare hardhet kan hjelpe.

Göring holdt 21/5 en tale hvor han rettet en flammende appell til Hjemmefronten om å gjøre seg hard. Hardhet var en forutsetning for seieren, det hadde soldatene lært ved fronten i vinterslaget. Hva de dengang var utsatt for overgår enhver beskrivelse. Jobspost på jobspost inntraff i Røvdokkverteret og Føreren personlig føler for hver enkelt soldat, måtte veipne seg med den ytterste fasthet for ikke å gi opp. Han hadde klart erkjent at bare hardhet kan hjelpe. Seieren over vinteren 1941/42 var den største av historiens seire, na måtte ledelsen kreve store ting av hver tysk tysker på begge fronter, den militære og den sivile. Hertil hørte også en nedsjøring av levnedsmiddelrationene. (Men barn forlanger Føreren allikevel). Ingen tysker, sa Göring, hadde lov til å tvile eller fortvile når han gjorde seg bevisst hva den militære front hadde utholdt i siste vinter. Parolen for hjemmefronten måtte være: hver eneste tysker, mann eller kvinne måtte bli hardere og stadig hardere. Seieren skal vinnes, hvor langvarig krigen enn blir. Den Almektige som hadde skjenket Tyskland en fører som Adolf Hitler, kunde ikke annet enn også å skjenke denne fører seieren. Görings tale påhørtes med ansent lydhørhet.

VVv

Fra Kirkefronten.

Mens pastor Riise-Hansen ved Røa kirke ble hindret i å holde gudstjeneste første pinsedag og truet med å bli ført til freatvedt, hvis han ikke fulgte godvillig med (Gudde statspolitiet ventet seg handgemeng i Røa kirkes sakristie?), så ble det intet foretatt med de prester som i Bergen likeledes i pinsen brøt statens forbud mot å bære prestedrakt og forrette gudstjenester. - Det forlyder at biskop Fleischer endog tenker å gjenoppta sine visitaser. Det er klart at kirkens linje må være fullstendig å ignorere den nazistiske stats kristendomsfiendtlige ordrer og forbud etc.

Et klassisk eksempel på Quisling-styrets kristendomsfiendtlighet er nå kommet for dagen. I Skriv fra Norges treforedlingsråd av 27/5 d.a. meddeles at Reichskommissariatet har bestemt at Bibelselskapet ikke mere skal få tillatelse til å kjøpe papir. All trykning og alt salg av bibler skal nå etter hvert gå istå her i landet. Det er det klareste bevis man kunde få for hva de herrer egentlig forstår med paragrafen "Kristendommens grunnverdier vernes". Kristendommen skal utryddes det er saken.

Andre eksempler på kristendomsforfølgelser i Norge: Sognepresten i Tana er blitt forbudt å tale i sin kirke. I Kirkenes skal sognepresten

eller nådigst få lov til å bruke både kirken og gravkapellet men han skal betale leie, hvilken han vel og merke selv skal utrede. Det er ham strengt forbudt å samle inn eller ta imot penger til formålet. Biskop Krohn-Hansen i Tromsø ble i pinsen nektet å ha gjæstjeneste.

En husker tilfellet Ej. Barby som ble satt til prest i Gamle Aker i Oslo, hans fortid viste seg som bekjendt å være temmelig skummel. Nå har departementet utnevnt en lærer Arne Rydland til pre-st i Skien, og det viser seg at hans fortid er minst like skummel som partifelle Barbys. Det er en skam at slike personer puttes inn i Den kristne kirkes embeter. Men mest vitnar de om den moralske standard innen NS.

Det meldes at "res.kap. Ej. Barby" akter å tiltre sitt "embete" i begynnelsen av juni. Makttovertagelsen skal - som skikken er for disse forbrytere - skje ved at res. kap. Ingv. B. Carlsen skal kastes ut av sin ledighet, som hverken stat eller kommune har noget som helst med å gjøre.

Det er selveste kirke-departementet som står bak denne utkastelsesforretn. Statspolitibetjent Dønrum, beryktet som få, har endelig meldt seg ut av Filadelfia, hvilken pinsmenighet han som bekjendt har vært medlem av. Menigheten er selvsagt strålende fornøyd med å slippe å besudles med dette navn mere.

Flere legfolk skal ordinéres. Det er gitt ordinasjonstillatelse til en lektor (Ewald Sundberg), en stud. teol. (Tinnholdt) og en kontorchef (Iglérød). - Det var bra for studenten å slippe sine eksamener, det var jo ikke godt å vite hvordan det hadde gått.

vVv

Herboven reiste tirsdag den 2. juni om formiddagen ganske plutselig til Skien. Det nummer av "Skienfjordens presse" som om aftenen samme dag kom til Oslo, inneholdt følgende annonse datert Skien, 1. juni 1942 og undertegnet Politimesteren: På grunn av de siste demonstrasjoner er det efter ordre fra det tyske sikkerhetspoliti fra idag av og inntil videre utferdiget portforbud innen Skien by fra klokken 20 aften til klokken 5 morgen. Kun de personer som har passerseddel fra tyske eller norske myndigheter kan vise seg ute eller passere i gatene i tiden fra klokken 20 aften til klokken 5 morgen. Overtredelse straffes efter bestemmelse av det tyske sikkerhetspoliti. Grunden til de "ondsinnede opptøyer" i Skien og hvori disse består vites ikke med bestemthet. Imidlertid kom der onsdag middag et tog til Oslo med gisler, ialt ca. 200, tatt fra alle leire av befolkningen, bryggearbeidere og direktører om hverandre og også endel kvinner. De ble syeblikkelig videresendt til Grini, hvor der nå er stadig utvidelse.

vVv

I "Fritt Folk" for fredag den 29. mai kom der - sikkert ved en feiltagelse til å stå ensannhet. Den sto endog på første side i venstre spalte - Det var en Italiensk korrespondent til "Popoli d. Itali." som om Charkow fronten skrev:

Over ser man bare patronhylser, ødelagte kanoner og sønderskutte tyske panservogner. Her finder man panservogner av alle størrelser o.s.v.

vVv

Melsituasjonen er stadig preker - Tyskerne tar slike priser på det darlige mel som sendes oss at Staten hver måned har et utlegg på 5 mill. kroner for å holde melprisene på et noenlunde prispivå. På den annen side bestemmer tyskerne selv prisene på alt som stjæles fra oss, men disse er selvsagt kx langt under det vanlige. Det er på den måten tyskerne vil tilstøden skal bli i deres nye Europa og det er slik NS banden synes det må være så stort for Norge å få det.

vVv

Tonnasjemangelen er nå meget følelig både for norske og tyske myndigheter. I øieblikket har skipsfartdirektoratet ialt neppe 20 brukbare båter til sin rådighet. På en uke, mellom 17. og 24. mai, mistet man ialt 6 båter på ialt over 40.000 tonn i fart til eller fra Tyskland. En av disse var Silja som gikk utenfor Rotterdam med kull til tyskerne i Norge.

vVv

Situasjonen i Tyskland er etter sikre kilder endog værre enn vi hadde håpet å tro. I den siste tid er en rekke soldater i Waffen S.S. og luftvernartilleriet sendt sydover både med tog og med båt. Vi vet ikke hvorvidt togreisen også går gjennom Sverige eller bare til Halden og fortsettes derfra med båt til Jylland. Men sikkert er det at flere hundre er reist sydover etter at engelskmennene satte fart i bombingene i Tyskland - La oss håpe den fortsetter.

vVv

Forleden dag kjøpte minister Lippestad fra Vinmonopolet adskillig skotsk whisky, likører og andre originalmerker og hans regning lød ialt på 3.467 kroner. Samtidig gikk et lignende lass til "minister" Hagelin men hans regning var noen kroner større, nemlig 3.500 kroner. De lever fint og har det bra så lenge disse forrederstørrelserne.

vVv

Kullbeholdningene.

Etter opplysninger som er kommet til vår kunnskap står det meget slett til med landets kullbeholdninger. Det viser seg vanskelig å skaffe tonnasje til den fremtidige kulltilførsel nå etter at flere norske båter, som tyskerne hadde tvunget inn i denne trade for sine egne behov i Norge, er blitt rammet av våre allierte fly og har måttet søke inn til Holland for der å underkaste seg reparasjon. De båter som var på vei til Norge med kull til den tyske overfallsmakt var, Trondheimsfjord, en Wilhelmserbåt, og en båt til. En fjerde Selje, Norges største lasteskip, ble senket den 15. mai i kullast til Norge til den tyske overfallsmakt. Beklageligvis omkom 15 av våre landsmenn som tyskerne hadde tvunget ombord i Selje til denne tyske dødsfart. Kullsituasjonen er av disse og andre grunner blitt slik at en i Norge gjør best i ikke å regne med at landets ciciltrafikk kan tilgodesees når det lir noen måneder lenger frem. For når tyskerne ikke er istand til å skaffe tonnasje nå, hvorledes skal de da være istand til det, når det lir utpå eftersommeren og høsten?

vVv

Søndag ettermiddag reiste storadmiral Räder (31/5) fra Oslo til Værnes-moen med fly. På Hell tok han tog med Merakerbanen og reiste gjennom Sverige x til Narvik, hvor der for tiden er samlet tusener av arbeidere tilhørende organisasjonen Todt. Räder skal være tilbake i Oslo den 6. juni. Tilbakereisen skjer antagelig på samme måte, dels med fly og dels med jernbane. Etter henrettelsen av storbøddelen Heydrich er både storadmiral Räder og de øvrige tyske dignitarer blitt svært nervøse for å bli innhentet av skjebnen representert ved Hans Majestet Døden. Räder ledsages av mange snor- og båndpyntede levende dekorasjons- og paradedukker.

vVv

Tvangsutskrivning av arbeidskraft.

Nors. stencilert frihetspresse har inneholdt flere meddelelser om tyskernes innkallelser av tvangsarbeidere til sine festningsanlegg vestpå og til gjennomførelsen av Hitlers fantasiplan om forsering av Norralandsbanen til Kirkenes. Man kan vanskelig få tilstrekkelig nok detaljer av hvorledes tyskerne her presser oss. Det skal derfor her nevnes at norske arbeidsgivere ble innkalt til et møte hvor Lippestad og Jackbo og Erlandsen

var foredragsholdere. Lippestad var den som sa mest. Lippestad opplyste at tyskerne til å begynne med hadde forlangt utskrivning av norsk arbeidskraft for et år. "Kommandantene" hadde holdt på at det måtte være nok med 3 måneder. (Om Lippestad personlig inntok dette standpunkt vitas ennå ikke. Men det er mulig. I så fall bør det noteres til hans kreditt i hans allerede store synderegister og kunne ham til gode på den denne slige commens (og) Tyskerne vilde ikke finne seg i så lite som 3 måneder og det kom til et kompromiss på seks måneder. De krevet ialt 20.000 mann. (Hvilket forøvrig er et mindre tall enn de opprinnelig fablet om. Men tyskernes berømlige plansikkerhet og organisasjons-dyktighet er som vi har lært i Norge i disse år faktorer like usikre som pikens sinn i hvirvelvinn). En av de 3 talere gikk ut fra at de første 5.000 vilde bli sendt avgårde nå, 10.000 senere og resten utpå høstparten. Det ble opplyst at tyskerne hadde medtalt Lippestad at de ikke hadde anledning til å underbringe mer enn 5.000 nå. Lippestad varskodde uttrykkelig om at bedriftslederne i samarbeid med arbeidernes og funksjonærenes tillitsmenn i hver enkelt bedrift skulle peke ut de folk som skulde beordres til tvangsarbeid. ("minister" Lippestad brukte dog ingenlunde dette uttrykk, for ham fortøner nokk ikke denne form for germansk frihet seg som tvangsarbeid.) Hensikten med denne utpeking er forsøk på opprettholdelse av et visst skinn av frivillighet. Videre varskodde Lippestad om at dersom noen bedriftsleder eller tillitsmann for arbeid-erne eller funksjonærer saboterte dette krav, vilde tyskerne selv sende eksperter for å kjenne bedriftene for den arbeidskraft de ønsket. Og tyskerne hadde ytterligere presisert, fortalte Lippestad, at salene der fantes en mandlig kellner eller frisør i Norge, måtte ikke nordmennene komme å påstå, at der ikke var ledig arbeidskraft i Norge. Tvangsarbeiderne skulde søkes i aldersklassen fra 17-45 år. I første instans skulde der tas ugifte uten forsørgelsesplikt. Med hensyn til timebetalingen hadde tyskerne nedlagt bestemt veto mot mere enn 1,30 + kr. 1,40. O der vilde ingen anledning bli for bedriften til å betale tilskudd til de arbeidere som ble sendt ut. Mot dette hadde Erlandsen protestert kraftig og hevdet at folk som satt med store husleier og andre bunne utgifter ikke kunne eksistere for en slik betaling. Takket være Erlandsens protest ble spørsmålet stillet åpent for å finne sin avgjørelse senere.

Gjennom de forskjellige departementer sendes der i disse dager ut spørsmålsskjemaer til funksjonærer og arbeidere i de forskjellige virksomhetsgrener med krav om opplysninger om veckommendes fødselsår, hjemsted, avstråning, utdanning, yrke, arbeidsplasser, antall år hvori veckommende har utført det eller det arbeide og så videre. Angivelig er det meningen å oppnå en fullstendig oversikt over hele befolkningen og hvilke stillinger hver enkelt mann eller kvinne passer for innen norsk arbeidsliv.

Bortsett fra det uforskammede i å sende ut slike spørsmålsskjemaer til medlemmer av et folk hvis historie begynte lenge før Brandenburg ennå over blitt så meget som et gårdsbruk og videre bortsett fra at slike oppgaver er fullstendig imot den norske frihetsfølelse er det aldeles ikke av hensyn til norsk arbeidsvirksomhet oppgavene skal samles inn. Det er for at tyskerne skal få hånd over enhver nordmann til sitt eget private behov i Norge eller i noget annet i sieblikket okkupert land. Man behøver i første omgang sabotere besvarelsen av spørsmålsskjemaene. Etter ny pågang kan man jo sende dem inn med for eksempel opplysning om navn og fødselsår og hva man ellers finner rimelig. Men de spørsmål som etter norsk oppfatning angår ens private tilvarelse som samfundet ikke har noe å blande seg inn i uten tilfeller av kriminalitet, bør man la ubesvart. Det blir naturligvis ubehageligheter av det. Men samtidig oppnår vi å gi de nervøse tyskerne tuse-der av nålestikk og det lider de selv mere under enn vi norske under terror

VVV

Belgien.

Tysk riksrett i Genf har avsagt 30 dødsdommer.

VVV

Quislingenes store propagandamaskiner,

Per Quist Christensens død og grandiose bisettelse, får et noget gortesk anstrøk når en får seg forelagt sakens facts. Tragedien - eller skal vi si komedien? - kan deles i et forspill, selve spillet og en epiloge

Forspillet som forsviakt ikke har noe med selve saken å gjøre, gikk av stabelen noen uker før Christensen ble skutt. Et par hirurgutter hadde gjort seg skyldig i tyveri i Christensens distrikt og da samme foruten å være bygdeterrorist og angiver også var grensepolitist, ble forholdet overlatt ham. Hirurguttene truet imidlertid med å angi Christensen for ulovlig salg av landbruksprodukter på svartebørsen - det er som bekjent av sine egne en skal ha det - hvis han foretok seg noe ytterligere mot dem og Christensen fant det da mest opportunt å la den sak falle.

Noen tid senere forekom nye tyverier, nemlig innbrudd i et stabbur, og også dette tilfelle ble overlatt Christensen som pagrep stabburstyvene, en kvinne og to menn. Christensen var i bil sammen med en kollega. De 3 ble straks med bortover til bilen, herunder ble den ene mann noe tilbake og forsøkte å komme seg undan. Christensen trakk da sin revolver og skjøt på ham - først - hvorefter vedkommende trakk en revolver og av støvleskiftet og skjøt Christensen i maven - altså forfra - likskuet viste at kulen satt like i ryggen under huden. Derefter skjøt vedkommende på Christensens kollega som bare fikk et streifskudd i kinnet og kom seg opp i bilen og kjørte etter hjelp. Mannen som hadde skutt Christensen, flyktet mens kvinnen og den annen mann tok seg av den første og la en foreløbig forbindelse. Da Christensens kollegaen times tid etter kom kjørende tilbake med lege, var Christensen allerede død. De to gjenværende stabburstyver ble så tatt med og senere hører man ikke mere til dem.

Nazioverlege Christensen - den dreptes far - reiste opp til Flisa og ble gjort bekjent med resultatet av ~~likkikk~~ obduksjonen. Det må ha vært med en viss kulten følelse at han, som lege, senere har lest i propagandanevrologene at sønnen var skutt i bakhold, gjennom ryggen. Eller kanskje han har biliget humbugen?

Og så kommer epilogen. Forleden skulde den dreptes svigerfar på vegne av sin datter heve 20.000 kroner i et forisningselskap på avdødes polise. Denne dekket imidlertid ikke "politisk dødsfall", hvorfor selskapet måtte avslå å utbetale beløpet, til tross for at svigerfaren, en major, røbet at det ikke var et politisk dødsfall. - Den offisielle beretning gikk nemlig ut på at det var et politisk mord. Det kaller en Nemesis. Men partiet skal nok vite å holde enken skadesløs.

vVv

Den "nye orden" (Neuropa)

Berling: I alle byer i det stor-tyske rike er det forbudt for jøder å bruke offentlige trafikkmidler, trikk, buss, lokaltog, undergrunnsbane, med mindre vedkommende har minst 7 km. (for skolebarn 5 km.) eller en times vei til arbeidet.

Berlin: På et jødisk sykehus mord i byen er matlageret beslaglagt og bortført med den begrunnelse at det var for stort, da jøder bare skulde ha lagere for en dags behov. - Dette kalles arisk høysinn.

Frankrike: 70 "kommunister, jøder og sympatisører" skal henrettes som hevn for et attentat mot et tog med tyske soldater. Hvis de skyldige ikke er tatt innen 3 dager, blir ytterligere 80 henrettet og 1000 deporteres uestover.

Grekenland: I Athen dør daglig 180 mennesker av sult. (Dagens nyheter Berlin-korrespondent 23/4-42.)

vVv